

ресурсами. При розподілі фінансових ресурсів відбувається зміна форм власності (на рівні публічних фінансів – завжди, на рівні корпоративних фінансів – іноді), але в будь-якому випадку вона остаточна та безповоротна. Звичайно, фінансування передбачає отримання ефекту або економічного, або соціального, інакше воно втрачає сенс [2, с.130].

Контрольну функцію фінансів варто, на наш погляд, розглядати у двох аспектах. З одного боку, контрольна функція – це притаманна фінансам властивість слугувати засобом контролю за процесом розподілу валового внутрішнього продукту та національного доходу. Друга форма прояву контрольної функції фінансів полягає у свідомому використанні контрольної властивості фінансових відносин в управлінні фінансами. Йдеться про організацію фінансового контролю, тобто про діяльність державних і недержавних фінансових органів з перевірки обґрунтованості, правильності та доцільності формування й використання централізованих і децентралізованих фінансових ресурсів в інтересах розвитку суспільства.

У сучасних умовах абсолютно очевидно є зміна функцій фінансів, а отже, трансформація і самої сутності цього економічного поняття. Не таким очевидним виглядає верховенство розподільчої функції фінансів в умовах розвитку ринкових відносин. Втрачає сенс (хоча не зникає повністю) специфічна ознака фінансів, пов'язана з процесами утворення та використання централізованих і децентралізованих фондів грошових коштів.

Виходячи з нових реалій, можна

сформулювати основні положення, що характеризують сутність поняття «фінанси» у сучасному трактуванні на основі розвитку теорії грошей і відтворювальної концепції фінансів [3, с.23-24]:

1) в основі фінансів закладено грошові відносини, що виникають на всіх стадіях відтворення суспільного продукту: виробництва, розподілу (перерозподілу), обміну, споживання (особистого й виробничого);

2) фінансові ресурси – це грошові кошти, задіяні та реально функціонуючі в економіці в якості фінансових коштів обігу, платежу, виміру цін і заощадження (накопичення);

3) у процесі обороту грошових потоків в економіці формуються фінансові ресурси держави, суб'єктів господарювання та населення, що приймають форму грошових доходів та інших грошових надходжень;

4) формування та використання фінансових ресурсів здійснюється у процесі фінансування внаслідок приведення в дію фінансових механізмів та використання фінансових інструментів.

Варто зазначити, що існуючі протиріччя у визначенні економічного поняття «фінанси», їх плюралізм і множина існуючих точок зору у трактуванні, диференціація та протилежність значень є джерелом розвитку суспільства, але як досягти гармонії та єдності у цих протиріччях, як зробити їх більш гуманними – це проблема, вирішення якої залежить від усіх учасників економічних відносин.

Література

1. Теорія фінансів : підручник / за ред. проф. В. М. Федосова, С. І. Юрія. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 576 с.
2. Белоногова И. В. К вопросу о сущности, функциях и исторических предпосылках развития финансов / И. В. Белоногова // Филология и культура. – 2007. – №9-10. – С. 128-132.
3. Продолятченко П. А. Сущность финансов: изменение парадигмы / П. А. Подолятченко // Наука и экономика. – 2010. – №2. – С. 20-24.

УДК 336.531.2.02

ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД І ВІТЧИЗНЯНА ПРАКТИКА

Іваник А. – ст. 4 курсу, гр. Ф_{вн}-41

Науковий керівник – к.е.н., доцент Руденко В.В.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Необхідною умовою розвитку економіки будь-якої держави є висока інвестиційна активність. Вона досягається за допомогою зростання обсягів залучення інвестиційних ресурсів і найбільш ефективного їх використання у соціальній сфері та пріоритетних галузях економіки. Інвестиції формують виробничий потенціал на новій науково-технічній базі та зумовлюють конкурентні позиції країни на світових ринках. Їх якісний рівень, кількісне зростання та співвідношення дають уявлення про здійснювану державою інвестиційну політику.

Інвестиційна політика держави являє собою концепцію ефективного управління інвестиціями, змістом якої є стратегічна ідея організації інвестиційної діяльності та комплекс

цілеспрямованих заходів з регулювання економічних відносин в інвестиційних процесах всіх рівнів, а метою – забезпечення стабільного та ефективного функціонування системи суспільного відтворення в конкретних економічних умовах [1, с.19].

Формування та реалізація інвестиційної політики держави здійснюється з урахуванням раціонального поєднання інструментів прямого державного фінансування та непрямого регулювання:

1) пряме державне фінансування передбачає виявлення та підтримку найбільш слабозвинених, пріоритетних галузей, здатних забезпечити вирішення низки зовнішніх економічних завдань і національну безпеку країни;

2) непряме регулювання передбачає

стимулювання суб'єктів господарювання здійснювати інвестиції у розвиток соціально-економічної сфери за рахунок власних коштів і залучати стороннє фінансування.

Загалом кількість інструментів формування та реалізації інвестиційної політики держави досить обмежена. Кожен з них виявляється ефективним лише у конкретній ситуації та не завжди спрацьовує в тих чи інших умовах. В такому випадку слід використовувати зарубіжний досвід державної інвестиційної політики, який вказує на існування моделей, що об'єднують декілька інструментів. Перша модель – американська – базується на застосуванні податкових стимулів для приватних інвестицій та орієнтована на реалізацію принципів економічної свободи й економічного лібералізму. Друга модель – японська – ґрунтується на державному фінансуванні проєктів приватних інвесторів. Третя модель – тайванська – передбачає координацію і створення механізмів для узгодження рішень держави та приватних інвесторів в процесі реалізації експортно орієнтованих інвестиційних проєктів [2, с.97].

Досвід країн з розвинутою ринковою економікою свідчить, що в умовах реформування економіки та в кризових ситуаціях роль інвестиційної політики держави зростає, а в умовах стабільності і поживлення – знижується.

Завдання і методи реалізації інвестиційної політики держави змінюються в залежності від фази економічного розвитку [3, с.120].

– у фазі кризи та депресії, коли переважає стратегія виживання, мета інвестиційної політики держави – збереження, підтримка та зміцнення найбільш життєздатної й перспективної частини основного капіталу, придатної для виробництва конкурентоспроможної продукції;

– у фазах поживлення та підйому переважає стратегія прориву, приходить час інвестиційного буму, і завдання інвестиційної політики держави

полягає у своєчасному та комплексному здійсненні інвестицій й інновацій, що сприяють розширенню освоєних ринкових позицій і завоювання нових;

– у фазі зрілості (стабільного розвитку) державна підтримка мінімальна, інновації та інвестиції реалізуються звичайним ринковим шляхом.

На наш погляд, в сучасних умовах основними завданнями інвестиційної політики України повинні стати: оновлення та розвиток законодавчої та нормативної бази інвестиційної діяльності, приведення її у відповідність з міжнародними стандартами; розвиток системи самофінансування підприємств; раціональне і ефективне розміщення державних інвестиційних ресурсів на конкурсній і поворотній основі; збереження провідної ролі держави у фінансуванні соціальної сфери, інфраструктури, екологічних програм; проведення інституційних перетворень за допомогою: розвитку вторинного фондового ринку, створення мережі спеціалізованих банків і небанківських фінансових установ з метою трансформації приватних заощаджень в інвестиції; залучення іноземного капіталу переважно у вигляді прямих інвестицій.

Таким чином, інвестиційна політика України повинна здійснюватися, виходячи з необхідності вирішення двох взаємопов'язаних і взаємозабезпечуючих завдань: перше – створення макроекономічних, нормативно-правових, організаційних та інших умов для стимулювання суб'єктів господарювання всіх форм власності до постійного накопичення та ефективного використання капіталу; друге – максимальна мобілізація внутрішніх накопичень, залучення коштів населення, заохочення іноземних інвестицій для вирішення завдань реструктуризації економіки, науково-технічного прогресу, прискореного соціально-економічного розвитку країни.

Література

1. Головачанская Е. Э. Государственная инвестиционная политика в аспекте ее социально-экономической направленности: монография / Е. Э. Головачанская, Н. А. Водопьянова. – Волгоград : Волг. гос. пед. ун-т; Волг. науч. изд-во, 2010. – 180 с.
2. Руденко В. В. Зарубіжний досвід формування та реалізації інвестиційної політики держави / В. В. Руденко // Облік і фінанси. – 2014. – №1. – С. 96-102.
3. Бурмирова Т. В. Формирования инвестиционной политики на разных уровнях управления / О. В. Тетерина // Белорусский экономический журнал. – 2006. – №1. – С. 117-128.

УДК 336.1

ФІНАНСУВАННЯ ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Іванова К. – ст. 2 курсу, гр. ФК_{вн}-21

Науковий керівник – викладач Лозінська К.В.

Вінницький коледж економіки та підприємництва THEU

Теперішню ситуацію в дошкільній освіті України можна визначити як стадію між старою системою цінностей, установок, звичок і новою, що лише створюється, і спрямовується на забезпечення оптимальних умов виховання і навчання особистості, яка розвивається. XXI століття висуває нові вимоги до цілей, завдань, структури та змісту

дошкільної освіти України. Це пояснюється глобалізаційними процесами, зміною світоглядної позиції та ціннісних орієнтацій, прагненням нашої країни інтегруватися до європейського простору.

Модернізація змісту дошкільної освіти України вимагає визначення чітких методологічних засад, що враховують сучасні світові та європейські